

Список використаних джерел:

1. Морозова Н. В. Экологизация образования как средство формирования экологической культуры / Н. В. Морозова // *Фундаментальные исследования*. – 2012. – № 3 (часть 2). – С. 300–304.
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
3. Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>
4. Програма дій «Порядок денний на XXI століття» / Перекл. з англ.: ВГО «Україна. Порядок денний на XXI століття». К., 2000.
5. Конституція України [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

УДК 332.13:05.21

АНАЛІЗ ТА ПЕРЕДУМОВИ ЗНИЖЕННЯ ПОКАЗНИКА ЕНЕРГОМІСТКОСТІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ З ПОЗИЦІЇ ДОТРИМАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.

І. В. Мельничук, С. А. Побігун

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: Iva99-84@ukr.net*

Концепція сталого розвитку затвердила актуальні питання сьогодення: задоволення соціально-економічних потреб людства разом із збереженням та відтворенням навколишнього природного середовища. Урахування потреб людини і природи викликало необхідність дослідження ефективності функціонування еколого-соціально-економічних систем. Складовою сталого розвитку еколого-соціально-економічної системи є здатність до ефективного використання природних ресурсів, у тому числі паливно-енергетичних. Багатоаспектність еколого-соціально-економічних проблем України обумовлює необхідність перенесення стратегічних завдань сталого розвитку із глобального на національний рівень, де конкретні суб'єкти господарювання здійснюють своє функціонування, враховуючи особливості використання різних видів ресурсів[1].

Основи сталого розвитку диктують необхідність запровадження енергозберігаючих технологій, спрямованих на зниження потреби у енергоресурсах, а значить створюються передумови зниження енергоемності продукції, що свою чергу позитивно впливає на конкурентоздатність продукції та послуг не тільки окремих підприємств, а й держави в цілому.

Теоретичні та практичні аспекти пошуків шляхів зниження енергоемності висвітлені в працях та доповідях багатьох вчених, посадовців та керівників

промислових підприємств. Зокрема дану проблематику досліджували: Є. І. Крижівський, В. П. Петренко, М. О. Данилюк, В. М. Геєць, М. С. Кулик, Ю. П. Ященко, М. П. Ковалко, О. В. Редько, О. С. Літвінов та інші.

Фактором, який суттєво ускладнює дослідження проблем енергомосткості є неоднозначні статистичні дані щодо використання паливно-енергетичних ресурсів, наведені різними вітчизняними і міжнародними організаціями, які займаються вивченням ринку енергоресурсів або є його учасниками.

Динаміка зміни показника енергомосткості і ВВП свідчить про найкраще співвідношення у 2012 році, коли відбулось збільшення показника ВВП на 28,85% і зниження показника енергомосткості майже на 24% (рис.1).

Енергоємність ВВП України в 2010 р. склала 0,55 т у.п. на 1000 доларів ВВП у порівнянні з 0,1 - для Німеччини, 0,2 - для Польщі й 0,46 - для Росії. Висока енергоємність України є наслідком особливостей структури національної економіки, зміщеної у бік більш енергоємних галузей, істотного технологічного відставання більшості галузей економіки від рівня розвинених країн, а також цінових викривлень на внутрішніх енергетичних ринках [5]. Найважливішими завданнями в області підвищення енергоефективності економіки України за рахунок технологічних важелів є підвищення ефективності споживання електрики, газу, тепла, а також нафтопродуктів. Для забезпечення поставлених цілей необхідно розробити комплекс галузевих програм з підвищення енергоефективності, що включає в себе опис конкретних заходів із досягнення поставлених в Енергостратегії цілей і план впровадження ініціатив із зазначенням строків і відповідальних за їх виконання [2].

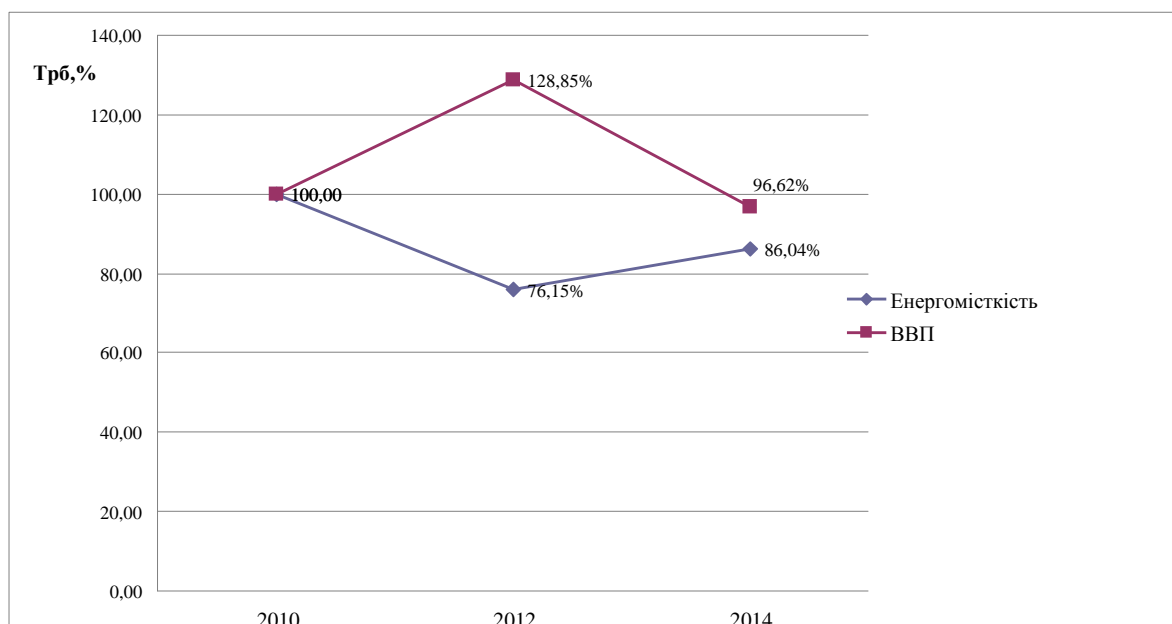

Рис. 1 - Динаміка показників енергомосткості і ВВП

Відповідно до [3] на виконання програми енергонезалежності основними цілями державної політики у сфері: зниження енергоємності валового внутрішнього продукту (на 20 відсотків до кінця 2020 року) шляхом

забезпечення (впровадження) 100 відсотків обов'язкового комерційного обліку споживання енергоресурсів (енергії та палива), переходу до використання енергоефективних технологій та обладнання, зокрема через механізм залучення енерго сервісних компаній, реалізації проектів з використанням альтернативних джерел енергії та ін.

Для забезпечення поставлених цілей необхідно розробити комплекс галузевих програм з підвищення енергоефективності, що включає в себе опис конкретних заходів із досягнення поставлених в Енергеичній стратегії і Стратегії сталого розвитку “Україна - 2020” цілей і план впровадження ініціатив із зазначенням строків і відповідальних за їх виконання, а також внести уточнення з огляду на зміну в структурі та динаміці експортно-імпортних операції з паливно-енергетичними ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Салашенко Т.І. Особливості оцінки енергоефективності регіонів з позиції забезпечення їх сталого розвитку [Електронний ресурс] / Т.І.Салашенко // Ефективна економіка. – 2012. - №9. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1397>

2. Гелетуша Г.Г. Аналіз енергетичних стратегій країн єс та світу і ролі в них відновлюваних джерел енергії / Г.Г. Гелетуша, Т.А. Железна, А. К. Праховнік // Аналітична записка БАУ №13 – 2015. Режим доступу: <http://www.uabio.org/img/files/docs/uabio-position-paper-13-ua.pdf>

3. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. — Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>.

УДК: 005:620.91

ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Т. М. Орищин

***Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: oryshchyn.t@gmail.com***

Діючий організаційно – економічний механізм державного управління ресурсним забезпеченням потребує вдосконалення в силу своєї невідповідності цільовому спрямуванню на підвищення забезпеченості енергоресурсами і незалежності країни та її суб'єктів господарської діяльності від закордонних поставок[1].

Глобальна ринкова економіка змінила умови і можливості використання вітчизняних енергетичних корисних копалин, різних видів палива та їх переробки, потенційні запаси яких можуть задовольнити потреби країни в енергоносіях. В зв'язку з цим, для вдосконалення механізму управління енергозабезпеченням необхідно сформулювати новітню концепцію, адекватну